

پنجابی شاعری کی بہترین کتاب

شاعر... منیر نیازی

freepdfpost.blogspot.com

اک پکی رات

گھر دیاں کندھاں اُتے دِسن چھٹاں لال پھوار دیاں
اُدھی راتی بُوہے کھڑکن ڈیناں چکیاں مار دیاں
سَپ دُنی شُکر گو بنجے جیویں گلاں گُجھے پیار دیاں

ایدھرا ودھر کُک کُک سہن شکلاں شہروں پار دیاں
روحان دانگوں کولوں لنگھن مہکاں باسی ہار دیاں
قبرستان دے رستے دِسن کوکاں پرے وار دیاں

موت دی آواز

اک پُرانا جنگل سی تے کالی شام دا ویلا
اوہدے کولوں لنگھریاں مینوں عجب آوازہ آیا
کے نے میراناں لے کے مینوں اپنے وَل بُلایا

اِج لگا جیویں پہلے وی میں ایہہ آواز سُنی لے
چھوٹیاں ہندیاں سفنے مچیاں اوہناں مکاناں اندر
جھناں چ راست آن دی لے جیویں موت مساناں اندر

پت جھڑی شام

واچلتے تے گھر وچ بیٹھیاں کڑیاں دا جی ڈردا اے
اُچیاں اُچیاں رُکھاں ہیٹھاں پتراں دا مینہ ورہدا اے
لمیاں سُنجیاں گلیاں دے وچ سُوچ ہو کے بھر دا اے

اپنے ویلے توں وی پہلے تارے ٹمکن لگے نیں،
گھُپ ہنیریاں سوچاں اندر دُکھ دے دیوے جگے نیں

دریاواں تے ڈھلے دن دا پرچھا نواں پایا تر دا اے
ایس ویلے تے پتھراں دا وی جی رووون نوں کر دا اے

پہلے بدل دی رات

ترفیا زہری سَپ دے وانگوں بحسلی و الشکارا
کالا بدل گر جن لگتا جیویں کوئی نگارا

رنگ برنگیاں باریاں اوہے جاگن والیاں کڑیاں
وادی دُونگھی شوکر سُن کے ڈردیاں پیچھے مڑیاں

لمبیاں منزلاں دے راہی ہُن لبھن گے اوہ تھانواں
اج تک جہاں چج کدے نہ پھریا آدمی دا پرچھانواں

شہر دی کڑی

بلاں اُتے سُرخِ نل کے
کوٹھے اپر چڑھدی اے
وحشیاں وانگوں رنگ برنگے
فلمی پرپے پڑھدی اے
وچوں وچوں چور اکھاں نال
پوڑیاں ول وی تھکدی اے
نویں ویائی ووہٹی وانگوں
لوکاں کولوں جھکدی اے
سدھیاں سدھیاں چیزاں داوی
پُٹھا مطلب لیندی اے
گلیاں بہہ کے گندیاں گندیاں
گلاں سوچدی رہندی اے

لہو والے ہتھ

جدوں دا اوس داویا ہویا اے
اُج اوہ مُڑکے آئی اے
جیویں کوئی وِچھڑی رُوح
اسمانوں اُڑکے آئی اے

شاماں ویلے سب توں ٹک کے
دروازے ول آندی اے
لکھ سمجھاؤ ”فیر کی ہویا“
فیروی روندی جاندی اے
روندیاں روندیاں ترح دے پچھوں
رنگلے ہتھ وِخانندی اے

کچھ کرو

ہر تے گھپ، ہر تے دھرتی اُتے کال
پیریں کندھے زہرے لہو وچ بجھے وال
جتن کرو کچھ دوستو، توڑو موت دا جال

پھر مڑی اوئے رانجھیا، کدھ کوئی دیکھی تان
مار کوئی تیرا اوئے مرزیا، کچھ کے ول آسمان

میں

کایاں گھپ ہنیریاں اکھ وچ لگدی لو
گرمی سردی قسم دی پھلاں دی تشبو
شکلاں رنگ برنگیاں سنگھدیاں جان کھلو

آندے جاندے رہن گے ایہہ موسم ایہہ لوک
وگدی وادی لہے نوں کوئی نہ سکدار دک

نس نہیں سکدا ایس توں ایہو ای اسے تقدیر
فیر ایہہ گلاں سوچ کے کیوں ہوں نواں دلگیر

وہم نہ رکھیا جان داناں دُنیا دا غم
منکر نہ فاقہ ہو رہا تے کلم کلا دم

رستے

ایہہ رستے ایہہ ملتے رستے
کیڑے پائے جاندے ہیں
بوجت پر اسے محسوس اندر
دچڑے یار ملاندے نہیں
اُچیاں ڈونگھیاں جنگلاں اندر
شیراں وانگ ڈراندے نہیں
یاں فیسرا یوں کھم کھما کے
واپس موڑ لیا ندے نہیں

ہونی دے دے چلے

کس دا دوش سی کس دانٹیں سی
ایہہ گلاں ہُن کرن دیاں نہیں
ویلے لنگھ گئے توبہ واسے
راتاں ہو کے بھرن دیاں نہیں

جو ہو یا ایہہ ہوتا انی سی
تے ہونی روکیاں رُکدی نہیں
اک واری جدوں شروع ہو جاوے
گل فیر اینویں رُکدی نہیں
کچھ اُنج وی راہواں اوکھیاں سُن
کچھ گل وچ غم دا طوق وی سی
کچھ شہرے لوک وی ظالم سُن
کچھ عینوں مرن دا شوق وی سی

اک اجڑا شہر

ساڑے لوکی ٹُگے لے گئی ناں قضا
گلیاں ہو کے بھر دیاں روندی پھے ہوا
کنہاں سُنج مُسنبیاں کوٹھے وانگ بکلا
کوکاں دین حویلیاں ساڈے ول نہ آ

www.freepdfpost.blogspot.com

اُجڑے پئے مدان وچ بادشاواں دے رتھ
قبراں دے وچ سوں گئے ہندیاں والے ستھ

فراق دی اک رات

لمی راست فراق دی

جیویں ٹھنڈی سِل

چڑھیا چن آسمان تے

کنبن لگا دل

اپنے آپ نال گلاں

سُن نی کرٹیئے

رنگاں دیئے پڑیئے

ہیں ٹر جاواں گا

مڑکے نہیں آواں گا

فیر پھٹائیں گی

ہس کے بلائیں گی

رو کے بلائیں گی

فیروی نہیں آواں گا

اُپے اسمان دا

تارا بن جاواں گا

دُور دُور رہواں گا

تے تینوں تڑقاواں گا

سفر دی رات

درہ دے مینہ وچ ٹریا جانواں رات سی بوہت امی کالی
اپنے امی پرچھانوے کولوں دل نوں ڈراون والی
شاں شاں کر دے رُکھ پیل دے انھیاں کردیاں واواں
اوس رات تے بوہتے لوکی بھُل گئے گھر دیاں راہواں

سوچن دی سزا

مرجاواں تے فیر کی ہووے

جیوندارواں تے فیر کی ہووے

ایسی سوچ چ سال مہینے

چُپ چُپ لنگھدے جانڈے نہیں

اکھ وچ پھر دیاں سب تصویراں

لہو وچ رنگدے جانڈے نہیں

سویرے

آولی جی چوڑا چھنکایا

چونڈی دودھ کے مینوں جگایا

میں دیکھاں تے اکھ نہ ملاوے

چوری چوری ہسدی جاوے

تریا چلتر

بھید نہیں کھلدا آخر کیلے

ایس کڑی دی چال

کلیاں ورگا رنگ لے جس دا

بدلاں ورگے وال

کلی ہووے تے انج ملدی

جیویں کوڑھے یار

جے کوئی نال سہیلی ہووے

اکھاں نہ کردی چار

اک کڑی

پیار کرن توں کافی پہلے

کئی سوہنی لگدی سی

اپنے مرن توں کافی پہلے

کئی سوہنی لگدی سی

جین لئی جتن

دنیا دے وچ رہن لئی دی

کی کچھ کرنا پسند اے

اپنے ای لہو دیاں نہراں اندر

آپے ای ترنا پسند اے

راتاں نوں بوسے کھرکاندی

داتوں ڈرنا پسند اے

روز شام نوں نویں قبرستے

ہو کا بھڑنا پسند اے

سوج سامنے بند اکھاں لہج

اک سمندر، تیز گلابی
اُپر چمکے چن
پانی اُتے تر دا اوے
کالے ناگ دا پھن
اک دربار نظر نہیں آندا
بڑا امی عالی شان
اوسدے اندر کوئی نہیں وسدا
کمرے میں سنساں
فیروزی دل وچ دھڑکار ہندا
پتہ نہیں کس ویلے
کوئی لٹیرا بیتھے آکے
خون دی ہولی کھیلے

سُن

توں ہیں تے فیریں وی ہاں

میں بے نہ ہو واں

میری طراں فیر کون ایس جگ ہے

سارے زہر نوں پیوے

دل وچ بلدے بھانبرے کے

ہسڈیاں ہسڈیاں جیوے

کل دی گل

کل بیٹھا کچھ سوچ ریاساں
گل اک گزے ویلے دی
اپنے پنڈے سپلاں ہیٹھاں
چھوٹی عید دے میلے دی

میں جیڑا مشورہاں اینار
دل دے بھید لکا ون وچ
غم دی تکھی چیک نوں گھٹ کے
اُپروں ہسدا جا ون وچ
اوس پُرانے دن دے وچوں
کر کے یاد اک موکے نوں
زور وی لا کے روک نہیں سکيا
اپنے دل دے ہوکے نور

وحشی عورت

گورٹھے پرل، شوکدیاں واواں

کالے کٹھن پہاڑ

بھندی ورگے لال بیچے

ہرے مخمور دی وارٹ

ڈب کھڑا جسم اوسدا

مٹکھڑا وانگ بہار

دوہہ

مکھڑا پھل گلاب دا

تے چائن ورگی اکھ

بدل چیت وسا کھ دا

ایس کڑی دالک

سَدھی جٹی گل

مرنا ای جے تفتدیر اسے اپنی

کیوں فیرا ایس توں نیسے

کیوں فیرا ایس نوں بھلن لئی

دنیا دے جال چ پھسے

جھوٹے سچے یار بنا کے

دل دیاں گلاں دے

کیوں ناگھر وچ کلیاں بہہ کے

پاگلاں وانگوں ہسے

پھٹیاں سِدھیاں سوچاں

ہُن جے ملے تے روک کے پھچاں

ویکھیا امی اپنا حال !

کہتے گئی اوہ رنگت تیری

سپاں ورگی چال

گلاں کر دیاں گنڈیاں اکھاں

وانال اڈ دے وال

کہتے گیا اوہ ٹھاٹھاں مار دے

لہو دا اَنھاں زور

ساہواں ورگی گرم جوانی

لے گئے کپڑے چور

گلیاں ہوئیاں چیزاں

چُپ چپتے جنگلاں اندر

پسیلاں پاندے مور

رات نوں شہر دی گلی گلی وچ

پھر دے کالے چور

سدا امی اوہلے اوہلے رہندے

دیکھو تے لک جان

جے کوئی اینہاں نوں بھنٹکے

پھڑپھڑیاں ہتھ نہ آن

شہرے مکان

اپنے امی ڈرتوں

جڑے ہوئے نہیں

اک دُوبے دے تال

اک بہت پُرانا گیت

عورت دل میرا لیا ای تے دغا دے کے جائیں ناں
نکا جیہا دل میرا وہاں دھچ پائیں ناں

مرد پھڑیا ای ہتھ دس کیڑے پاسے ٹُٹے
رستے اے اُچا نیواں اینویں گنبرائیں ناں

عورت تینوں روک لین جے
مینوں روک لین جے
راواں بچ دیری ہزار

مرد دنیا دا زور وی
راواں دے چور دی
روکن گے رستہ ہزار

عورت رواں گی میں ناں ناں
وکیھیں چھڈ جائیں ناں

ٹٹ نہوں سکدے
چھٹ نہوں سکدے
پتے نے قول قرار

مرد اک داری لا کے
گل نوں ودھا کے
بھلیا نیئیں جاندا اسے پیار

عورت دلاں دیاں دیریاں دے
دھوکے دھچ آئیں ناں

دل میرا لیا ای تے دغا دے کے جائیں ناں

نویں رُت

ہلکی ہلکی ٹھنڈی چکنین

سدا ہراں گئے پیار دیاں

راناں چیت بہار دیاں

لے کے آئیاں نال ہواواں

سُت سمندر پار دیاں

پچیاں ورگیاں حرکتاں

رستے وچ جدوں ملی تے اوہ وی

چورا کھاں نال تکی سی

میرے وانگوں اک دوپل لٹی

اگے ودھن توں جھکتی سی

ایڈمی وڈی گل وی نیں سی

جسدے اتوں رُسے ساں

میں تے اوہ کوئی دو سالان توں

اک دو بجے نال گئے ساں

اک موقع تے

ایڈیاں وِردی اکھاں دے وچ

ہنحو بھرن نہ دیواں

وَس چلے تے ایس جہان وچ

کے نوں مرن نہ دیواں

گیت

اساں مونہوں نہیوں کچھ کہنا

تے چُپ چُپ رہنا — وے مُنڈیا ہان دیا

راہے جانڈیاں تیرے نال کھینا

تے چُپ چُپ رہنا — وے مُنڈیا ہان دیا

پتہ ہندا جے میں اکھ نہ ملاندی

بنا ویکھیاں کولوں وی لنگھ جانڈی

اساں جگ والہا ہمہ نہیوں لینا

تے چُپ چُپ رہنا — وے مُنڈیا ہان دیا

ڈرنی آں مینوں کیٹری راہ لے جان وے

جھوٹا جہان تے دل بے ایمان وے

کاہنوں پٹھیاں دلیلاں وچ پیناں

تے چُپ چُپ رہنا — وے مُنڈیا ہان دیا

جنگل دے جادو

سنا منے ذخیرے دج

سب پیٹے شوکدے

پیٹے پیٹے کوکدے

ہرے ہرے رکھاں اوہلے

ننگیاں چسڑیلاں دیاں

اکھاں دے خمار نہیں

اک راک چیز دیاں

شکلاں ہزار نہیں

ہرناں دی ڈاروی

تے سوراں دی قطاروی

موت دے تلاواں اُتے

پھر دے تکراروی

چاندی جیہاں ہڈیاں

تے ہیریاں دے باروی

ہرے ہرے رکھاں اوہلے

دلاں نوں ڈران گے

ذرا جیسے کھڑاک نال

کک چھپ جان گے

کدے کدے جادو دے

تماشے دی و خان گے

ہو اناں ٹکراں

اُپر تھرند امیرے دا

ہیٹھاں لکھ بلاواں

سب راہواں تے موت کھلوتی

کیہڑے پاسے جاواں

جدوں جنگ ویتج ہوو

نخرد و پر نوں جانندیاں جانندیاں

بے کوئی پچھوں بِلادے

پچھے مڑ کے کدے نہ دیکھو

لکھ اوہ منستاں پاوے

میرا اصل وجود

میرا تے بس ایناں ای کچھ لے
حصّہ اپنے آپ دے دے
جتنّاں رات دے سنن والے دا
بھار لے پیر دی چاپ دے دے

پُرانیاں گلیاں

اُچیاں مکانات دیاں رنگلیاں باریاں نہیں
رات دے شکاریاں نے زلفاں سنواریاں نہیں
رہندا اے زمین اُتے چن نال یاریاں نہیں
دل بے ایمان دیاں ملیاں اُڈاریاں نہیں